

Hoitotieteen sekä sosiaali- ja terveysjohtamisen tutkimuskeskus Pohjois-Savon hyvinvointialueella - tutkimuksesta laatua hoitotyöhön, kuntoutukseen ja palveluihin

VIRPI JYLHÄ

Tutkimuspäällikkö, FT

Pohjois-Savon hyvinvointialue
Hoitotieteen sekä sosiaali- ja
terveysjohtamisen tutkimuskeskus

Näyttöön perustuvan toiminnan perustana on ajantasainen tutkimustieto niin hoitotyön kuin palveluiden kehittämisessä. Sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän ja -palveluiden uudistuessa tarvitaan tutkittua tietoa poliittisten ja hallinnollisten päätösten taustalle. Edelleen teknologian kehittyminen tulee muuttamaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden toimintatapoja ja digitaalisista järjestelmistä sekä tietojärjestelmistä toivotaan ratkaisua kestävyysvajeeseen. Tutkimustieto mahdollistaa vaikutusten ennakkoinnin ja toimenpiteiden kohdistamisen niin, että vaikuttava ja merkityksellinen sosiaali- ja terveydenhuolto voi toteutua. Tutkimustoiminnalla vahvistetaan ja edistetään tulevaisuuden sosiaali- ja terveyspalveluja hyvinvointialueilla.

Pohjois-Savon hyvinvointialue toimii sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluiden järjestäjänä yli 248 000 pohjoissavolaiselle, jotka asuvat 19 kunnan alueella. Alueella sijaitseva Kuopion yliopistollinen sairaala vastaa noin miljoonan suomalaisen erikoissairaanhoidosta Itä- ja Keski-Suomessa. Pohjois-Savon hyvinvointialueella on noin 12 800 työntekijää. Yliopistollisella hyvinvointialueella on lakisäätelineen velvoite tutkimustoiminnan edistämiseen. Pohjois-Savossa tutkimus- kehittämis- ja innovaatiostrategian mukaisesti tavoitteena on, että tieteellinen tutkimustoiminta kuuluu osaksi hyvinvointialueen toimintaa kaikilla palvelualueilla. Pohjois-Savon hyvinvointialueen yhtenä strategisena tavoitteena on sosiaali- ja hyvinvointipalvelujen sekä sosiaali- ja terveysjohtamisen

ja tiedonhallinnan tutkimusedellytysten luonti, alan tutkimuksen vahvistaminen ja tutkimustiedon hyödyntäminen osana palvelujärjestelmää ja päätöksentekoa (Pohjois-Savon hyvinvointialue, 2023). Alan tutkimustoiminnan vahvistamiseksi on vuonna 2023 perustettu hoitotieteen sekä sosiaali- ja terveysjohtamisen tutkimuskeskus (Pohjois-Savon hyvinvointialue, 2024), jonka toiminta kohdentuu hoitotyön, kuntoutuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja johtamisen teemoihin. Tutkimuskeskuksen tavoitteena on tuottaa tutkimusnäyttöä ja sitä kautta laatua hoitotyöhön, kuntoutukseen ja palveluihin. Vastaavasti hyvinvointialueen kliinisen tutkimuksen keskus sekä sosiaali-, hyvinvointi-, ja pelastuspalvelujen tutkimuskeskus toimivat omilla alueillaan. Tutkimuskeskukset tekevät yhteistyötä sekä toistensa, että alueen kehittämishankkeiden kanssa. Itäisen yhteistyöalueen sopimuksen mukaisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueen tutkimuskeskukset koordinoivat yhteistyöalueen laajuisia tutkimusyhteistyötä sekä alakohtaisten tuloksellisuus- ja vaikuttavuusmittareiden muodostamista (Itä-Suomen yhteistyöalue, 2024).

Hoitotieteen sekä sosiaali- ja terveysjohtamisen tutkimuskeskuksessa on kokoaikaisen tutkimuspäällikön tehtävän lisäksi neljä professorin/apulaisprofessorin sivuvirkaista (25 %) yhteistehtävää Itä-Suomen yliopiston hoitotieteen ja sosiaali- ja terveysjohtamisen laitosten kanssa. Tutkimuskeskuksessa toimivat hoitotieteen professori Hannele Turunen, hoitotieteen apulaisprofessori Marja Härkä-

nen, sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan professori Ulla-Mari Kinnunen sekä sosiaali- ja terveysjohtamisen apulaisprofessori Laura-Maria Peltonen. Tutkimuskeskuksen johtajana toimii tutkimuspäällikkö Virpi Jylhä. Lisäksi tutkimuskeskuksessa työskentelee useita tutkijoita ulkopuolisella rahoituksella toimivissa tutkimushankkeissa.

Tutkimuskeskuksen tavoitteena on vaikuttava ja kestävä tutkimus- ja innovaatio-toiminta, joka mahdollistuu tutkimusrahoituksen määrän kasvattamisella. Lisääntynyt tutkimustoiminta omalla alueella parantaa tutkimuksen uramahdollisuuksia hoitotyön ja sosiaali- ja terveysjohtamisen aloilla, mikä onkin tutkimuskeskuksen yksi tavoite: vetovoimainen urapolku tutkimuksessa eri tieteenaloilla. Tämän saavuttaminen edellyttää tutkimussuuntautuneiden sote-ammattilaisten tunnistamisen ja aktiivista viestintää tutkimuksesta. Yksi hyväksi osoittautunut toimintatapa on matalan kynnyksen kirjoitus-klinikka, jossa Itä-Suomen yhteistyöalueen henkilöstö voi harjaannuttaa tieteellisen kirjoittamisen taitojaan. Tutkimuskeskuksen tarkoituksena on vahvistaa näyttöön perustuvaa toimintaa ja sen toteutumisen arviointia koko hyvinvointialueella. Alueella on käynnistynyt tutkimusinfrastruktuurin määrittäminen, jonka yhteydessä kuvataan esimerkiksi digitaalisten palveluiden tutkimukseen tarvittavien aineistojen sisältöjä.

Hoitotieteen sekä sosiaali- ja terveysjohtamisen tutkimuskeskuksen tutkimuksen painopistealueita ovat:

- digitaaliset palvelut sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinta ja tietojärjestelmät,
- laatu, vaikuttavuus ja potilas- ja asiakas-turvallisuus,
- preventiivinen hoitotyö sekä
- sosiaali- ja terveysjohtaminen ja talous.

Tutkimuskeskuksen ensimmäisen kokonaisen toimintavuoden aikana (2024) keskuksessa on käynnistynyt yhteensä kolme ulkopuolisen rahoituksen tutkimushanketta: 1) *Synnytysten potilasturvallisuuden edistäminen* (VTR, Marja Härkänen), 2) *Digitaalisten palveluiden ja teknologian käytön turvallisuus* (VTR, Virpi Jylhä), 3) *Kuntoutuksen ammattihenkilöiden kokemukset asiakas- ja potilastietojärjestelmistä ja digitaalisista palveluista* (Työsuojelurahasto, Virpi Jylhä). Lisäksi tutkimuskeskus on yhteistyökumppanina esimerkiksi *Sosiaalityön näyttöön perustuvia käytäntöjä kehittäväs-sä NÄPSÄ-bankeissa* (Sosiaalityön VTR, Taru Kekoni, UEF) sekä *ITEA PROFIT-bankeen tekoälykäyttötapauksissa* (Business Finland, Laura-Maria Peltonen, UEF).

Hoitotieteen sekä sosiaali- ja terveysjohtamisen tutkimuskeskus vahvistaa monitieteistä hoitotyön, kuntoutuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja johtamisen tutkimusta ja edistää tutkimustiedon hyödyntämistä alallaan. Tavoitteena on laaja ja vahva monialainen yhteistyö eri toimijoiden kanssa Itä-Suomen yhteistyöalueella sekä kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

LÄHTEET:

Itä-Suomen yhteistyöalue. (2024). *Yhteistyösopimus*. Haettu 18.11.2024 osoitteesta: https://pshyvinvointialue.fi/documents/594193/733418/YTA-yhteisty%C3%B6sopimus_luonnos_22.8.2024.pdf/5175105c-4beb-99c4-e697-3c28095c9de0?t=1724323916595

Pohjois-Savon hyvinvointialue. (2023). *Tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKKI-toiminta) -strateginen ohjelma 2023–2025*. Haettu 18.11.2024 osoitteesta: <https://pshyvinvointialue.fi/strategia-ja-suunnitelmat>

Pohjois-Savon hyvinvointialue. (2024). *Tutkimuskeskukset*. Haettu 18.11.2024 osoitteesta: <https://pshyvinvointialue.fi/tutkimuskeskukset>